

Economie

Reportage Winkelleegstand

'Zo'n stil centrum, het geeft mij een verloren gevoel'

Winkeliers in Hengelo zien de leegstand toenemen door het internetshoppen en komen in actie: 'Weet waar je koopt, hart voor je stad.'

Van onze verslaggeester Marjon Bolwijn

HENGLO Het is de eerste dag in 2013 die zich zomers mag noemen. Tot grote opluchting ook van de winkeliers in Hengelo. Zon en warme maten kooplustig en daar smaken ze naar, want het is al maandenlang akelig stil in het hart van de Twentse stad. Tekenlerares Yolanda di Bortolo (57) is vanchichtig vroeg in haar woonplaats Borne jasloos op de fiets gestapt om te gaan shoppen in de grootste naalingsstad. Ze heeft net een krankegekoort en zet nu koers richting haar favoriete kledingzaak. "Daar kennen ze mij en mijn smaak, daar voel ik mij gezien". En dat is precies de reden waarom ze liever niet via internet koopt. "Dan zit je mal alleen naar die computer te staren. In een opgehangen heb je contact. Een praatje, ook met on-

Wij willen de consument bewust maken van zijn koopgedrag

bekenden, maakt vrolijk". Van de winkeliers actie "Weet waar je koopt, hart voor je stad" heeft ze nog niks gemerkt. Kleine zelfstandigen hebben in hun etalages klanthoogbare opgehangen met de tekst: "Ik heb u bij de kassa duidelijk hoe belang-

rijk het is om vooral in winkels te blijven kopen". Het is een actie om de consument bewust te maken van zijn koopgedrag, noem het het plotkliefect, zegt initiatiefnemer Kees Schaffraat, eigenaar van boekhandel Broekhuis. "De consument heeft macht. Koopt hij meer via internet een minder in winkels, dan verdwijnen winkels in hun kielzog te terrassen, lunchrooms en zo blijft er steeds minder over van het winkelcentrum in steden. Dat tast de leefbaarheid aan." Tekenlerares Yolanda di Bortolo zit in Frankrijk waar ze net ook toe aan gaat. "In steeds meer plaatsen is bijna niets meer te koop. In het centrum is het stil en leer de routing ontbreekt. Dat geeft mij een verloren gevoel als ik daar rondloop. Daar moeten wij niet naar toe. Maar de eerste rimpelingen zijn ook zichtbaar in Nederland."

Zoals in de Nieuwstraat, oit de winkelstraat van Hengelo. Wie vanuit het hart van het centrum deze straat in loopt, ziet rechts diepe zwarte vlakten achter lege etalageruimtes van twee zijden modakers. En aan de overkant het verlaten terras van een café. De Appel, twee weken geleden over de kop gegaan. De stielgehoeren banken op het terras staan er nog ook de donkerbruine lullig hangt, met daaraan een bordje met het weekmenu. Aan de prijken kan het niet gelezen hebben; dat geeft tortilla, gebakken aardappelen en frisse salade, €9,50. De afnemende aanloop heeft de Appel geknakt, weet hantman Gerit Oude Reinier, eigenaar van schoenenwinkel Verbeek. De Us "Weet waar je koopt" in

Leegstand in twee jaar met 20 procent gestegen

Van de 220 duizend winkelpanden in Nederland staan er ruim 13 duizend leeg (5,9 procent). In twee jaar tijd is de leegstand met 20 procent toegenomen. "Een bloedbad", zegt Tom Heidman, oud-cto van CIOOD. Hij schat dat dit jaar in veel steden 30 à 40 procent van de winkels leeg zal staan. De omzet in de detailhandel is de eerste drie maanden van dit jaar met 3 procent gedaald, het aantal verkochte producten met 6 pro-

cent. Vorig jaar is 5 miljard euro aan producten via internet aangeboden en 88 miljard in winkels. De verwachting is dat het aandeel in-ternetaankopen de komende twee jaar zal verdubbelen. Uit onderzoek van Invelt, brancheorganisatie van de detailhandel, blijkt dat het aantal mensen dat dagelijks tot 3 maal per week winkelt, in de afgelopen twintig jaar met 10 procent is gedaald.

Een vrouw passeert met haar kind een van de lege winkelpanden in de

binnenstad van Hengelo. 'Alles wordt minder maar de huren blijven torenhoog.'

Foto: Julius Schrank

Verlaging pensioenpremie valt slecht

Van onze verslaggeester Frank van Alphen

DE HAAG Zowel Kamerleden als experts hebben forse kritiek op het kabinetplan de pensioenpremie drastisch te verlagen. Het begins van de kritiek zullen de pensioenen van jongeren door deze bezuinigingsmaatregel met tientallen procenten dalen en zijn de opbrengsten uiterst onzeker.

De Nederlandse Bank verwerpt juist een impuls voor de economie omdat de maatregel leidt tot hogere nettolonen. Die bleek maandag tijdens een hoorzitting van de Tweede Kamer. Het kabinet wil de fiscaal attractie pensioenpremie met ingang van 2015 verlagen van 2,15 naar 1,75 procent per jaar.

Vooraf de vakbonden zijn hier tegen. In april is het sociaal akkoord met vakbonden en werkgevers afgesproken dat het kabinet 250 miljoen euro had om de scherpe kantjes van de maatregel af te vullen. Bovendien werkgevers kregen bovendien tot begin deze maand die tijd een alternatief te verzinnen voor de bezuinigingsmaatregel die structureel zo'n miljard euro per jaar moet leveren. Dat is de geldpartner niet gelukt. Voor een goed pensioen is minstens 2 procent opwepens nodig, zei FNV-bestuurder Tom Rolvink. "Die ruimte was er niet. Die 2 procent blijft wel onze ambitie".

'Dit is net zolang rommelen tot je een politiek gewenste uitkomst hebt'

verlezen het vertrouwen in het pensioenstelsel", waarschuwde Jeroen Mulwijk, voorzitter van CWI Jongeren. Volgens het Centraal Planbureau wordt de pensioenpremie met de afname van de pensioenen, zegt CPB'er Marcel Lever. De daling valt mee omdat niet alle pensioenfondsen de maximale opbouwpremie hantenen en het CPB ervan uit gaat dat jongeren voldoende tot hun 70ste zullen doorkomen. Hierdoor bouwen ze meer pensioen op en ontvangen ze minder lang pensioen.

"Dit is net zolang rommelen met de aanname tot je een politiek gewenste uitkomst hebt. Arbeidsparticipatie van ouderen is juist heel laag", zei hoogleraar economie Sweder van Waasbergen. Harman Korte van De Autoriteit Financiële Markten (AFM) wees erop dat lang

zaak showt een naburige modezaak haar zomerscollectie. En de toekomstige heeft sinds een half jaar ook een webshop. Per dag verkoopt hij gemiddeld vier paar schoenen virtueel. "Klanten die via mijn webshop kopen helpen ook de winkel in stand te houden. Dus voor internet geldt nu zo goed: weet waar je koopt". Oude Reinier ziet een deel van de oplossing voor de leegstand in lagere huurprijzen. "Alles wordt minder maar de huren blijven torenhoog. Dat nekt veel kleine zelfstandigen. Hier tegenover zat een mooie modezaak. Die kon

de huur niet meer opbrengen. De verhuurder verlaagde de huurprijs pas naar 3.000 euro per maand nadat de winkel kopje onder was gegaan. Had hij dat eerder gedaan, dan stond het pand nu niet leeg". "De molochen uit het Westen" heten in Hengelo de vastgoedeigenaren die winkelpanden in de binnenstad bezitten. Ze hebben geen binding met deze stad en voelen geen verantwoordelijkheid voor de gevolgen van de hoge huren en de leegstand", zegt Kees Schaffraat, eigenaar van boekhandel Broekhuis. Omdat hij niet lijdzzaam kan toekij-

ken, heeft de boekhandelaar zelf de winkeliersactie bedacht en bekustigd. Zo'n tienduizend euro is hij kwijt aan fotohoots en acciemateriaal. Wie bij Broekhuis een boek koopt, krijgt er een boeklekker bij met de Us "Weet waar je koopt, hart voor je stad". Schaffraat is zelf de hore opgegaan om collega's mee te krijgen. Dat lukt. Winkels en horeca in Leeuwarden, Groningen, Enschede, Deventer, Schagen, Breukelen en Zeist doen mee. Net zo goed als de consument wil hij winkeliers wakker schudden. "We zullen moeten samenwerken en ons mo-

den aanpassen om te concurreren met internet. Er moet meer te beleven zijn in onze winkel en we moeten ons aanpassen aan het gedrag van klanten. Waaron zouden wij om 18 uur de deuren sluiten als veel mensen s'onds maar het centrum gaan om zich te vermaken in een restaurant, bioscoop of theater?". Ise van Kleef van modezaak Wagenaar (inclusief floFloemier) is bereid te onderhandelen over de prijs. "Een klant die beweert dezelfde juuk voor een lagere prijs op internet te hebben gezien, kan die prijs ook bij mij betalen. Ik zal

het verschil verhalen op de leverancier", aldus het striedbaan. "Consumenten hebben niet in de gaten hoe hard het winkelbestand achteruitgaat", zegt van Kleef. "Het gaat om de vraag of we een samenleving willen waar we alle knopen via internet en bij shopping malls in de periferie met grote winkelketens, zoals in Frankrijk en de VS. Of dat we nog stadcentra willen behouden met terrassen en onderscheidende winkels waar we persoonlijk advies kunnen krijgen en ook voor de sier en gezelligheid naar toe gaan."

Gas Gazprom trekt bod op Grieks staatsbedrijf in

Het Russische staatsconcern Gazprom heeft zijn bod op het Griekse staatsgasbedrijf Depra ingetrokken. Dat maakte de Griekse overheid bekend. De Griekse overheid kon invloedsde garantie bieden voor de financiële gezondheid van het staatsbedrijf. Eerder deze maand meldde een Griekse krant dat Gazprom 750 tot 800 miljoen euro wilde betalen voor Depra. ^{ANP}

Exportdaling Krimp in Italië groot in voorzicht

De Italiaanse economie is in het eerste kwartaal sterker gekrompen dan voorzien. Door zaak is de eerste daling van een uur, thuis of in de winkel), distributie van aankopen via internet en webshop regelen ze gezamenlijk.

Toezichthouder Financiële sector betaalt meer aan AFM

Financiële instellingen moeten dit jaar hogere heffingen gaan betalen voor het toezicht van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). Dat komt volgens de AFM vooral door de lagere bijdrage van de overheid. De 29 miljoen die de AFM vorig jaar nog kreeg te verlagen wordt tot 20 miljoen het striedbaan. "Consumenten hebben niet in de gaten hoe hard het winkelbestand achteruitgaat", zegt van Kleef. "Het gaat om de vraag of we een samenleving willen waar we alle knopen via internet en bij shopping malls in de periferie met grote winkelketens, zoals in Frankrijk en de VS. Of dat we nog stadcentra willen behouden met terrassen en onderscheidende winkels waar we persoonlijk advies kunnen krijgen en ook voor de sier en gezelligheid naar toe gaan."

Benzine Verkoop brandstof oloopt terug

De verkoop van benzine, diesel en LPG in Nederland is in het eerste kwartaal van dit jaar met 2,6 procent gedaald tot 3,28 miljard liter. Dat heeft de vereniging van brandstofondernemers NOVE maandag bekendgemaakt. De verkoop van benzine daalde het hardst, met 4,5 procent tot 1,3 miljard liter. De afzet van diesel en LPG nam af met respectievelijk 1,3 en 2 procent. ^{ANP}

Corruptiezaak Topman Orange onderzocht

Topman Stéphane Richard van het Franse telecombedrijf Orange (voorbien France Télécom) is maandag aangehouden voor onderzoek naar een mogelijke corruptiezaak uit 2008. Zakenman Bernard Tapie kreeg de opdracht om de staatscompensatie van 285 miljoen in een dispuut rondom de bank Credit Lyonnais. Richard was destijds de hoogste rang in een werkderepoker.

Elektronicamaker kondigt muziekdienst iTunes Radio aan Apple neemt mobiele software iOS op de schop

Van onze verslaggeester Peter van Amelrooy

AMSTERDAM Hondersdert miljoen iPhones, iPads en iPods ondergaat in de herfst een metamorfose. Apple heeft maandag een ingrijpend vernieuwde versie aangekondigd van het iOS, de computer voor zijn mobiele apparaten. De Californische elektronicamaker noemt het de grootste update voor iOS sinds de introductie van de iPhone 11 in 2007.

iOS 7 was naast de verwachte komst van iTunes Radio de belangrijkste aankondiging op het jaarlijkse ontwikkelaarscongres van Apple in San Francisco. Om alle noviteiten te tonen, had Apple een presentatie van maar dan twee uur-

dien-record. iTunes Radio is een online muziekdienst met kanalen gebaseerd op genres en de voorkeuren van de gebruiker, zoals Spotify, Deezer en Nokia die al langere tijd bieden.

Het leeuwendeel van de presentatie was gewijd aan kleine verbeteringen van bestaande producten. Zo zijn er

de grootste keten van onafhankelijke Apple-winkels wordt mogelijk overgenomen door Dixons. De eigenaar van Dixons, BAS Group, heeft bevestigd dat er onderhandelingen gaande zijn. iCentre kreeg maandag uitstel van de werkderepoker.

nieuwe modellen van de Mac Book Air, Apple's superlichte laptops die dankzij een betere processor van Intel minder stroom verbruiken, zodat de batterij een dag (3 uur) meegaat.

Een deel van de vernieuwingen zijn reacties op het succes van concurrenten. Zo is het nu mogelijk om bestan-

den van Work. Apples bundel van kantoorprogramma's, online te maken en te bewerken. Google bood de mogelijkheid al jaren met Google Docs, Microsoft sinds twee jaar met Office 365, een online versie van zijn kantoorsoftware Office.

Apple toonde ook zijn reeks verbeteringen en vernieuwingen aan het besturingssysteem voor zijn Mac-computers en -laptops. Het bedrijf breekt met zijn al 10-jarige traditie om nieuwe versies van het Mac OS X te vernieuwen, zoals Mountain Lion.

Een groot deel van de producten die volgens geruchten op de WWDC-conferentie in juni worden uitgegeven, bleef achter. Er werd geen nieuwe versie van de iPhone getoond en ook geen goedkoop model, waarmee Apple de onderkant van de markt zou bedienen.